

I

(Zakonodajni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2011/98/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 13. decembra 2011

o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti točk (a) in (b) člena 79(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) zaradi postopne vzpostavitve območja svobode, varnosti in pravice predvideva ukrepe, ki jih je treba sprejeti na področju azila, priseljevanja in varstva pravic državljanov tretjih držav.

(2) Evropski svet je na posebnem srečanju v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 priznal potrebo po uskladitvi nacionalnega prava, ki ureja pogoje za sprejem in prebivanje državljanov tretjih držav. V zvezi s tem je zlasti navedel,

⁽¹⁾ UL C 27, 3.2.2009, str. 114.

⁽²⁾ UL C 257, 9.10.2008, str. 20.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 24. marca 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 24. novembra 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. decembra 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

da bi morala Evropska unija zagotoviti pravično obravnavo državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo na ozemlju držav članic, in da bi morala odločnejša politika vključevanja stremeti k temu, da se jim podeli pravice in obveznosti, primerljive s pravicami in obveznostmi državljanov Unije. Evropski svet je v skladu s tem zaprosil Svet, da sprejme pravne instrumente na podlagi predlogov Komisije. V Stockholmskem programu, ki ga je sprejel Evropski svet na srečanju z dne 10. in 11. decembra 2009, je bilo ponovno potrjeno, da je treba uresničevati cilje, ki so bili opredeljeni v Tampereju.

(3) Določbe o enotnem postopku obravnavanja vloge, ki v okviru enotnega upravnega akta vodi do kombiniranega pravnega naslova, ki zajema tako dovoljenje za prebivanje kot delovno dovoljenje, bodo prispevale k poenostavitvi in uskladitvi pravil, ki se trenutno uporabljajo v državah članicah. Takšna postopkovna poenostavitev je že bila uvedena v več državah članicah in je privedla do učinkovitejšega postopka tako za migrante kot tudi za njihove delodajalce ter je omogočila lažji nadzor zakonitosti njihovega prebivanja in zaposlitve.

(4) Da bi se omogočil prvi vstop na njihovo ozemlje, bi morale države članice imeti možnost, da izdajo enotno dovoljenje ali, če enotna dovoljenja izdajajo šele po vstopu, vizum. Države članice bi morale izdati takšno enotno dovoljenje ali vizum pravočasno.

(5) Določiti bi bilo treba niz pravil, ki bi urejala postopek obravnavanja vloge za enotno dovoljenje. Navedeni postopek bi moral biti ob upoštevanju normalne delovne obremenitve uprav držav članic učinkovit in obvladljiv, hkrati pa pregleden in pravičen, da se zadevnim osebam zagotovi ustrezna pravna varnost.

(6) Določbe te direktive ne bi smele posegati v pristojnost držav članic za urejanje sprejema državljanov tretjih držav za namen dela, vključno z njihovim številom.

- (7) Ta direktiva ne bi smela zajemati državljanov tretjih držav, ki so napoteni na delo. To državljanom tretjih držav, ki zakonito prebivajo in delajo v državi članici ter so napoteni na delo v drugo državo članico, ne bi smelo preprečevati, da bi bili tekom njihove napotitve na delo še naprej deležni enakega obravnavanja kot državljani države članice izvora, in sicer glede tistih pogojev zaposlitve, na katere ne vpliva uporaba Direktive 96/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev ⁽¹⁾.
- (8) Državljan tretjih držav, ki so pridobili status rezidenta za daljši čas v skladu z Direktivo Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas ⁽²⁾, ne bi smeli biti zajeti s to direktivo zaradi njihovega bolj privilegirane položaja in njihove posebne vrste dovoljenja za prebivanje „rezident za daljši čas – EU“.
- (9) Državljan tretjih držav, ki so bili sprejeti na ozemlje države članice zaradi sezonskega dela, glede na njihov začasni status ne bi smeli biti zajeti s to direktivo.
- (10) Obveznost držav članic, da določijo, ali mora vlogo predložiti državljan tretje države ali njegov delodajalec, ne bi smela posegati v nobene dogovore, ki bi zahtevali, da sta v postopek vključena oba. Države članice bi morale odločiti, ali je vlogo za enotno dovoljenje treba predložiti v namembni državi članici ali iz tretje države. V primerih, ko državljanu tretje države vloge ni dovoljeno predložiti iz tretje države, bi morale države članice zagotoviti, da lahko vlogo predloži delodajalec v namembni državi članici.
- (11) Določbe te direktive o enotnem postopku obravnavanja vloge in o enotnem dovoljenju ne bi smele zadevati enotnih vizumov ali vizumov za dolgoročno prebivanje.
- (12) Določitev pristojnega organa v skladu s to direktivo ne bi smela posegati v položaj in odgovornost drugih organov ter, kadar je ustrezno, socialnih partnerjev v zvezi s preučitvijo vloge in odločitvijo o njej.
- (13) V rok za sprejem odločitve o vlogi ne bi smel biti vštet čas, potreben za priznavanje poklicnih kvalifikacij, ali čas, potreben za izdajo vizuma. Ta direktiva ne bi smela posegati v nacionalne postopke priznavanja diplom.
- (14) Enotno dovoljenje bi moralo biti oblikovano v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1030/2002 z dne 13. junija 2002 o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav ⁽³⁾, ki državam članicam omogoča vnos dodatnih podatkov, zlasti o tem, ali je osebi dovoljeno opravljati delo ali ne. Država članica bi morala, med drugim zaradi boljšega nadzora migracij, ne le v enotnem dovoljenju, temveč tudi v vseh izdanih dovoljenjih za prebivanje, navesti podatke v zvezi z dovoljenjem za delo, ne glede na vrsto dovoljenja ali pravni naslov za prebivanje, na podlagi katerega je bil državljan tretje države sprejet na ozemlje države članice in mu je bil omogočen dostop do trga dela te države članice.
- (15) Določbe te direktive o dovoljenjih za prebivanje, izdanih za druge namene, kot je delo, bi se morale uporabljati le v zvezi z obliko takšnih dovoljenj in ne bi smele posegati v pravila Unije ali nacionalna pravila glede postopkov za sprejem in postopkov za izdajo takšnih dovoljenj.
- (16) Določbe te direktive o enotnem dovoljenju in dovoljenju za prebivanje, izdanim za druge namene, kot je delo, državam članicam ne bi smele preprečevati, da izdajo dodatni papirni dokument, v katerem se lahko navedejo podrobnejši podatki o delovnem razmerju, za katere na dovoljenju za prebivanje zaradi njegove oblike ni dovolj prostora. Takšen dokument lahko služi preprečevanju izkoriščanja državljanov tretjih držav in boju proti nezakonitemu zaposlovanju, vendar pa bi se morale države članice zanj odločiti prostovoljno in ne bi smel služiti kot nadomestek delovnega dovoljenja, ki bi ogrožal koncept enotnega dovoljenja. Prav tako se za shranjevanje takšnih podatkov v elektronski obliki lahko uporabijo tehnične možnosti iz člena 4 Uredbe (ES) št. 1030/2002 in točke (a)16 Priloge k Uredbi.
- (17) Pogoji in merila, na podlagi katerih se lahko vloga za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja zavrne ali na podlagi katerih se lahko enotno dovoljenje odvzame, bi morali biti objektivni in določeni v nacionalnem pravu, vključno z obveznostjo spoštovanja načela prednostne obravnave v Uniji, kakor je navedeno zlasti v zadevnih določbah aktov o pristopu iz let 2003 in 2005. Odločitev o zavrnitvi oziroma odvzemu bi morala biti ustrezno obrazložena.
- (18) Državljanom tretjih držav, ki imajo v posesti veljavno potno listino in enotno dovoljenje, izdano v državi članici, ki v celoti uporablja schengenski pravni red, bi bilo treba omogočiti vstop na ozemlje držav članic, ki v celoti uporabljajo schengenski pravni red, in svobodno gibanje na tem ozemlju za obdobje do treh mesecev v katerem koli šestmesečnem obdobju v skladu z Uredbo (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih

⁽¹⁾ UL L 18, 21.1.1997, str. 1.

⁽²⁾ UL L 16, 23.1.2004, str. 44.

⁽³⁾ UL L 157, 15.6.2002, str. 1.

mejah) ⁽¹⁾, in členom 21 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah ⁽²⁾ (Schengenskega konvencija).

(19) V odsotnosti horizontalne zakonodaje Unije se pravice državljanov tretjih držav razlikujejo glede na državo članico, v kateri delajo, in glede na njihovo državljanstvo. Zaradi nadaljnega razvoja skladne politike priseljevanja, zmanjšanja vrzeli med pravicami državljanov Unije in državljanov tretjih držav, ki zakonito delajo v državi članici, ter dopolnitve obstoječega pravnega reda na področju priseljevanja bi bilo treba določiti niz pravic, zlasti z namenom določiti, na katerih področjih je zagotovljeno, da so lastni državljani države članice in takšni državljani tretjih držav, ki še niso rezidenti za daljši čas, obravnavani enako. Namen teh določb je vzpostaviti minimalno raven enakih pogojev znotraj Unije, priznati, da takšni državljani tretjih držav s svojim delom in plačevanjem davkov prispevajo h gospodarstvu Unije, ter zmanjšati nelojalno konkurenco med lastnimi državljani države članice in državljani tretjih držav, nastalo zaradi morebitnega izkoriščanja slednjih. „Delavec iz tretje države“ v tej direktivi bi moral biti opredeljen, brez poseganja v razlago pojma delovnega razmerja v drugih predpisih prava Unije, kot državljan tretje države, ki je bil sprejet na ozemlje države članice, ki tam zakonito prebiva in ki mu je tam v okviru plačanega razmerja dovoljeno delati v skladu z nacionalnim pravom oziroma prakso.

(20) Vsi državljani tretjih držav, ki zakonito prebivajo in delajo v državah članicah, bi morali uživati vsaj skupni niz pravic na podlagi enakega obravnavanja, kot so ga deležni državljani zadevne države članice gostiteljice, ne glede na prvotni namen za sprejem ali podlago zanj. Pravica do enakega obravnavanja na področjih, podrobno navedenih v tej direktivi, bi morala biti podeljena ne samo tistim državljanom tretjih držav, ki so bili v državo članico sprejeti zaradi dela, ampak tudi tistim, ki so bili sprejeti za druge namene in jim je bil omogočen dostop do trga dela te države članice v skladu z drugimi predpisi prava Unije ali nacionalnega prava, vključno z družinskimi člani delavca iz tretje države, ki so sprejeti v državo članico v skladu z Direktivo Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine ⁽³⁾, državljani tretjih držav, ki so sprejeti na ozemlje države članice v skladu z Direktivo Sveta 2004/114/ES z dne 13. decembra 2004 o pogojih za sprejem državljanov tretjih držav za namene študija, izmenjav učencev, neplačanega usposabljanja ali prostovoljnega dela ⁽⁴⁾, in raziskovalci, sprejetimi v skladu z Direktivo Sveta

2005/71/ES z dne 12. oktobra 2005 o posebnem postopku za dovolitev vstopa državljanom tretjih držav za namene znanstvenega raziskovanja ⁽⁵⁾.

(21) Pravica do enakega obravnavanja na podrobno navedenih področjih bi morala biti strogo povezana z zakonitim prebivanjem državljana tretje države in omogočenim dostopom do trga dela v državi članici, ki sta vsebovana v enotnem dovoljenju, v katerem je zajeto dovoljenje za prebivanje in delo, ter v dovoljenjih za prebivanje, izdanih za druge namene, ki vsebujejo podatke o dovoljenju za delo.

(22) Delovni pogoji, na katere se sklicuje ta direktiva, bi morali zajemati vsaj plačilo in odpoved, zdravje in varnost pri delu, delovni čas in dopust, ob upoštevanju veljavnih kolektivnih pogodb.

(23) Država članica bi morala poklicne kvalifikacije, ki jih je državljan tretje države pridobil v drugi državi članici, priznati na enak način kot tiste, ki so jih pridobili državljani Unije, kvalifikacije, pridobljene v tretji državi, pa bi morala upoštevati v skladu z Direktivo 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij ⁽⁶⁾. Pravica do enakega obravnavanja, dodeljena delavcem iz tretjih držav, kar zadeva priznavanje diplom, spričeval in drugih poklicnih kvalifikacij v skladu z ustreznimi nacionalnimi postopki, ne bi smela posegati v pristojnost držav članic, da take delavce iz tretjih držav sprejmejo na svoj trg dela.

(24) Delavci iz tretjih držav bi morali biti deležni enakega obravnavanja, kar zadeva socialno varnost. Področja socialne varnosti so opredeljena v Uredbi (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti ⁽⁷⁾. Določbe o enakem obravnavanju glede socialne varnosti v tej direktivi bi se morale uporabljati tudi za delavce, sprejete v državo članico neposredno iz tretje države. Kljub temu pa ta direktiva delavcem iz tretjih držav ne bi smela podeliti več pravic, kot jih že zagotavlja obstoječe pravo Unije na področju socialne varnosti za državljane tretjih držav v čezmejnih primerih. Poleg tega ta direktiva ne bi smela podeliti pravic v zvezi s primeri, ki so zunaj področja uporabe prava Unije, kot denimo v zvezi z družinskimi člani, ki prebivajo v tretji državi. Ta direktiva bi morala podeliti pravice samo družinskim članom, ki se pridružijo delavcem iz tretje države z namenom prebivanja v državi članici na podlagi združitve družine, ali družinskim članom, ki že zakonito prebivajo v tej državi članici.

⁽¹⁾ UL L 105, 13.4.2006, str. 1.

⁽²⁾ UL L 239, 22.9.2000, str. 19.

⁽³⁾ UL L 251, 3.10.2003, str. 12.

⁽⁴⁾ UL L 375, 23.12.2004, str. 12.

⁽⁵⁾ UL L 289, 3.11.2005, str. 15.

⁽⁶⁾ UL L 255, 30.9.2005, str. 22.

⁽⁷⁾ UL L 166, 30.4.2004, str. 1.

- (25) Države članice bi morale državljanom tretjih držav, ki so zaposleni ali so po minimalnem obdobju zaposlitve prijavljeni kot brezposelni, zagotoviti vsaj enako obravnavanje. Kakršne koli omejitve glede enakega obravnavanja na področju socialne varnosti v skladu s to direktivo ne bi smele posegati v pravice, dodeljene na podlagi Uredbe (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o razširitvi uporabe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 na državljane tretjih držav, za katere se navedeni uredbi ne uporabljata le na podlagi njihovega državljanstva ⁽¹⁾.
- (26) Pravo Unije ne omejuje pristojnosti držav članic za urejanje njihovih sistemov socialne varnosti. V odsotnosti usklajenosti na ravni Unije je na vsaki državi članici, da določi pogoje za odobritev prejemkov socialne varnosti, pa tudi zneske takšnih prejemkov in obdobje, za katero so odobrene. Vendar bi morale države članice pri izvrševanju te pristojnosti ravnati skladno s pravom Unije.
- (27) Enako obravnavanje delavcev iz tretjih držav se ne bi smelo uporabljati za ukrepe s področja poklicnega usposabljanja, financirane v okviru programov socialne pomoči.
- (28) To direktivo bi bilo treba uporabljati brez poseganja v ugodnejše določbe prava Unije in mednarodnih instrumentov, ki se uporabljajo.
- (29) Države članice bi morale uveljaviti določbe te direktive brez diskriminacije na podlagi spola, rase, barve, etničnega ali družbenega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnih ali drugih mnenj, pripadnosti narodni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, zlasti v skladu z Direktivo Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost ⁽²⁾ in Direktivo Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu ⁽³⁾.
- (30) Ker ciljev te direktive, in sicer določiti enotni postopek obravnavanja vloge za izdajo enotnega dovoljenja za državljane tretjih držav za delo na ozemlju države članice in zagotoviti skupni niz pravic delavcem iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker se te cilje zaradi obsega in učinkov ukrepov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (31) V tej direktivi so v skladu s členom 6(1) PEU spoštovane temeljne pravice in upoštevana načela, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (32) V skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih z dne 28. septembra 2011 se države članice zavezujejo, da bodo uradnemu obvestilu o ukrepih za prenos v upravičenih primerih priložile en ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med sestavnimi elementi direktive in ustrezajočimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takšnih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (33) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske, ki je priložen PEU in PDEU, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola, ti dve državi članici ne sodelujeta pri sprejetju te direktive, ki zato zanju ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (34) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta direktiva določa:
  - (a) enotni postopek obravnavanja vloge za izdajo enotnega dovoljenja za državljane tretjih držav, da lahko za namen dela prebivajo na ozemlju države članice, da bi poenostavili postopke za njihov sprejem in olajšali nadzor nad njihovim statusom, ter
  - (b) skupni niz pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici, ne glede na namene, za katere so bili prvotno sprejeti na ozemlje te države članice, na podlagi enakega obravnavanja z državljani te države članice.
2. Ta direktiva ne posega v pristojnosti držav članic v zvezi s sprejemom državljanov tretjih držav na njihove trge dela.

⁽¹⁾ UL L 344, 29.12.2010, str. 1.

⁽²⁾ UL L 180, 19.7.2000, str. 22.

⁽³⁾ UL L 303, 2.12.2000, str. 16.

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve:

- (a) „državljan tretje države“ pomeni osebo, ki ni državljan Unije v smislu člena 20(1) PDEU;
- (b) „delavec iz tretje države“ pomeni državljan tretje države, ki je bil sprejet na ozemlje države članice in ki tam zakonito prebiva ter mu je v okviru plačanega razmerja v tej državi članici dovoljeno delati v skladu z nacionalnim pravom oziroma prakso;
- (c) „enotno dovoljenje“ pomeni dovoljenje za prebivanje, ki ga izdajo organi države članice in državljanu tretje države dovoljuje zakonito prebivanje na njenem ozemlju za namen dela;
- (d) „enotni postopek obravnavanja vloge“ pomeni vsak postopek, ki na podlagi enotne vloge za dovoljenje za prebivanje in delo na ozemlju države članice, ki jo predloži državljan tretje države ali njegov delodajalec, vodi do odločitve o tej vlogi za enotno dovoljenje.

Člen 3

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za:

- (a) državljan tretjih držav, ki zaprosijo za prebivanje v državi članici za namen dela;
- (b) državljan tretjih držav, ki so bili v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom v državo članico sprejeti za druge namene, kot je delo, ki jim je dovoljeno delati in ki imajo dovoljenje za prebivanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1030/2002, ter
- (c) državljan tretjih držav, ki so bili v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom v državo članico sprejeti za namen dela.

2. Ta direktiva se ne uporablja za državljan tretjih držav:

- (a) ki so družinski člani državljanov Unije, ki so uveljavili ali uveljavljajo svojo pravico do prostega gibanja znotraj Unije v skladu z Direktivo 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic⁽¹⁾;

- (b) ki imajo, skupaj s svojimi družinski člani in ne glede na svoje državljanstvo, pravico do prostega gibanja, enakovredno pravici državljanov Unije, v skladu s sporazumi bodisi med Unijo in državami članicami bodisi med Unijo in tretjimi državami;

- (c) ki so napoteni na delo, za čas njihove napotitve;

- (d) ki so zaposili za sprejem ali so bili sprejeti na ozemlje države članice, da bi delali kot osebe, premeščene znotraj podjetja;

- (e) ki so zaposili za sprejem ali so bili sprejeti na ozemlje države članice kot sezonski delavci ali kot delavci *au-pair*;

- (f) ki jim je dovoljeno prebivati v državi članici na podlagi začasne zaščite ali so na tej podlagi zaprosili za dovoljenje za prebivanje in čakajo na odločitev o njihovem statusu;

- (g) ki uživajo mednarodno zaščito v skladu z Direktivo Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljan tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite⁽²⁾ ali ki so zaprosili za mednarodno zaščito v skladu z navedeno direktivo, o njihovi vlogi pa še ni bilo dokončno odločeno;

- (h) ki uživajo zaščito v skladu z nacionalnim pravom, mednarodnimi obveznostmi ali prakso države članice ali so zaprosili za zaščito v skladu z nacionalnim pravom, mednarodnimi obveznostmi ali prakso države članice, o njihovi vlogi pa še ni bilo dokončno odločeno;

- (i) ki so rezidenti za daljši čas v skladu z Direktivo 2003/109/ES;

- (j) katerih odstranitev je bila odložena iz dejanskih ali pravnih razlogov;

- (k) ki so zaprosili za sprejem ali so bili sprejeti na ozemlje države članice kot samozaposleni delavci;

- (l) ki so zaprosili za sprejem ali so bili sprejeti kot pomorščaki zaradi zaposlitve ali dela na katerem koli delovnem mestu na krovu ladje, ki je registrirana v eni od držav članic ali pluje pod zastavo ene od njih.

- 3. Države članice lahko sklenejo, da se poglavje II ne uporablja za državljan tretjih držav, ki imajo dovoljenje za delo na ozemlju države članice za obdobje, ki ne presega šestih mesecev, ali ki so bili sprejeti v državo članico za namen študija.

⁽¹⁾ UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

⁽²⁾ UL L 304, 30.9.2004, str. 12.

4. Poglavje II se ne uporablja za državljane tretjih držav, ki jim je dovoljeno delati na podlagi vizuma.

POGLAVJE II

ENOTNI POSTOPEK OBRAVNAVANJA VLOGE IN ENOTNO DOVOLJENJE

Člen 4

Enotni postopek obravnavanja vloge

1. Vloga za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja se predloži v okviru enotnega postopka obravnavanja vloge. Države članice določijo, ali mora vlogo za enotno dovoljenje predložiti državljan tretje države ali delodajalec državljan tretje države. Države članice se lahko tudi odločijo, da sprejmejo vlogo katerega koli od obeh. Če mora vlogo predložiti državljan tretje države, države članice dovolijo, da se vloga predloži iz tretje države ali, če to predvideva nacionalno pravo, na ozemlju države članice, v kateri se državljan tretje države že zakonito nahaja.

2. Države članice preučijo vlogo, predloženo v skladu z odstavkom 1, in sprejmejo odločitev, s katero izdajo, spremenijo ali podaljšajo enotno dovoljenje, če prosilec izpolnjuje zahteve, podrobno določene v pravu Unije ali nacionalnem pravu. Odločitev o izdaji, spremembi ali podaljšanju enotnega dovoljenja predstavlja enoten upravni akt, ki združuje dovoljenje za prebivanje in delovno dovoljenje.

3. Enotni postopek obravnavanja vloge ne posega v vizumski postopek, ki je lahko potreben za prvi vstop.

4. Če so izpolnjeni predvideni pogoji, države članice izdajo enotno dovoljenje državljanom tretjih držav, ki zaprosijo za sprejem, ter državljanom tretjih držav, ki so že sprejeti in zaprosijo za podaljšanje ali spremembo njihovega dovoljenja za prebivanje po začetku veljavnosti nacionalnih izvedbenih predpisov.

Člen 5

Pristojni organ

1. Države članice določijo organ, pristojen za sprejem vloge in izdajo enotnega dovoljenja.

2. Pristojni organ odločitev na podlagi popolne vloge sprejme čim prej, v vsakem primeru pa v štirih mesecih po datumu predložitve vloge.

V izjemnih okoliščinah, povezanih z zahtevnostjo obravnavanja vloge, se lahko rok iz prvega pododstavka podaljša.

Če se v roku, predvidenem v tem odstavku, ne sprejme nobena odločitev, se kakršne koli posledice določijo v nacionalnem pravu.

3. Pristojni organ pisno uradno obvesti prosilca o odločitvi v skladu s postopki uradnega obveščanja, določenimi v zadevnem nacionalnem pravu.

4. Če so podatki ali dokumenti, priloženi vlogi, po merilih, podrobno določenih v nacionalnem pravu, nepopolni, pristojni organ pisno uradno obvesti prosilca o potrebnih dodatnih podatkih ali dokumentih, za njihovo posredovanje pa določi razumen rok. Rok iz odstavka 2 ne teče, dokler pristojni organ ali drugi zadevni organi ne prejmejo potrebnih dodatnih podatkov. Če dodatni podatki ali dokumenti niso predloženi v določenem roku, lahko pristojni organ vlogo zavrne.

Člen 6

Enotno dovoljenje

1. Države članice pri izdaji enotnega dovoljenja uporabijo enotno obliko, kakor je določena v Uredbi (ES) št. 1030/2002, in navedejo podatke v zvezi z dovoljenjem za delo v skladu s točko (a)7.5–9. Priloge k navedeni uredbi.

Države članice lahko dodatne podatke glede delovnega razmerja državljan tretje države (kot so ime oziroma naziv ter naslov delodajalca, kraj dela, vrsta dela, delovni čas, plačilo) navedejo v papirni obliki ali jih shranijo v elektronski obliki v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 1030/2002 in točko (a)16 Priloge k navedeni uredbi.

2. Pri izdaji enotnega dovoljenja države članice ne izdajo dodatnih dovoljenj kot dokazila o dovoljenem dostopu do trga dela.

Člen 7

Dovoljenja za prebivanje, izdana za druge namene, kot je delo

1. Pri izdaji dovoljenj za prebivanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1030/2002 države članice navedejo podatke glede dovoljenja za delo, ne glede na vrsto dovoljenja za prebivanje.

Države članice lahko dodatne podatke glede delovnega razmerja državljan tretje države (kot so ime oziroma naziv ter naslov delodajalca, kraj dela, vrsta dela, delovni čas, plačilo) navedejo v papirni obliki ali jih shranijo v elektronski obliki v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 1030/2002 in točko (a)16 Priloge k navedeni uredbi.

2. Pri izdaji dovoljenj za prebivanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1030/2002 države članice ne izdajo dodatnih dovoljenj kot dokazila o dovoljenem dostopu do trga dela.

Člen 8

Postopkovna jamstva

1. Odločitev o zavrnitvi vloge za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja oziroma odločitev o odvzemu enotnega dovoljenja na podlagi meril, predvidenih v pravu Unije ali nacionalnem pravu, se obrazloži v pisnem uradnem obvestilu.

2. Odločitev o zavrnitvi vloge za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja oziroma o njegovem odvzemu se v zadevni državi članici lahko pravno izpodbija v skladu z nacionalnim pravom. V pisnem uradnem obvestilu iz odstavka 1 se navede tudi sodišče ali upravni organ, pri katerem lahko zadevna oseba vloži pritožbo, ter pritožbeni rok.

3. Vloga se lahko šteje za nedopustno na podlagi obsega sprejema državljanov tretjih držav, ki prihajajo zaradi zaposlitve, in je zaradi tega ni potrebno obravnavati.

Člen 9

Dostop do podatkov

Države članice državljanu tretje države in prihodnjemu delodajalcu na zahtevo zagotovijo ustrezne podatke o dokumentih, potrebnih za popolno vlogo.

Člen 10

Pristojbine

Države članice lahko od prosilcev zahtevajo plačilo pristojbine, kjer je to primerno, za obravnavanje vloge v skladu s to direktivo. Višina takšne pristojbine je sorazmerna in lahko temelji na storitvah, dejansko opravljenih za obravnavo vlog in izdajo dovoljenj.

Člen 11

Pravice na podlagi enotnega dovoljenja

Če je bilo enotno dovoljenje izdano v skladu z nacionalnim pravom, imetniku v času njegove veljavnosti dovoljuje vsaj:

- (a) vstop in prebivanje na ozemlju države članice, ki izda enotno dovoljenje, pod pogojem, da imetnik izpolnjuje vse pogoje za sprejem v skladu z nacionalnim pravom;
- (b) prost dostop do celotnega ozemlja države članice, ki izda enotno dovoljenje, v okviru omejitev, določenih v nacionalnem pravu;
- (c) opravljanje specifične poklicne dejavnosti, dovoljene z enotnim dovoljenjem v skladu z nacionalnim pravom;

- (d) obveščenost o imetnikovih lastnih pravicah, povezanih z dovoljenjem, ki jih podeljuje ta direktiva in/ali nacionalno pravo.

POGLAVJE III

PRAVICA DO ENAKEGA OBRAVNAVANJA

Člen 12

Pravica do enakega obravnavanja

1. Delavci iz tretjih držav iz točk (b) in (c) člena 3(1) so v državi članici, v kateri prebivajo, deležni enakega obravnavanja kot državljani te države članice glede:

- (a) delovnih pogojev, vključno s plačilom in odpovedjo, kot tudi zdravjem in varnostjo na delovnem mestu;
  - (b) svobode združevanja in pripadnosti ter članstva v organizaciji, ki zastopa delavce ali delodajalce, ali v kateri koli organizaciji, katere člani opravljajo specifičen poklic, vključno s koristmi, ki jih nudijo takšne organizacije, brez poseganja v nacionalne predpise o javnem redu in javni varnosti;
  - (c) izobraževanja in poklicnega usposabljanja;
  - (d) priznavanja diplom, spričeval in drugih poklicnih kvalifikacij v skladu z ustreznimi nacionalnimi postopki;
  - (e) področij socialne varnosti, kakor so opredeljena v Uredbi (ES) št. 883/2004;
  - (f) davčnih ugodnosti, v kolikor delavec v zadevni državi članici šteje za rezidenta za davčne namene;
  - (g) dostopa do blaga in storitev ter dobav blaga in opravljanja storitev, danih na voljo javnosti, vključno s postopki za pridobitev nastanitve, kakor jih predvideva nacionalno pravo, brez poseganja v pogodbeno svobodo v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom;
  - (h) svetovalnih storitev, ki jih nudijo zavodi za zaposlovanje.
2. Države članice lahko enako obravnavanje omejijo:

- (a) v točki (c) odstavka 1 z:
  - (i) omejitvijo njegove uporabe na tiste delavce iz tretjih držav, ki so zaposleni ali so bili zaposleni in ki so prijavljeni kot brezposelni;
  - (ii) izključitvijo tistih delavcev iz tretjih držav, ki so bili sprejeti na njihovo ozemlje v skladu z Direktivo 2004/114/ES;
  - (iii) izključitvijo štipendij ter posojil za študij in preživljanje ali drugih štipendij in posojil;

- (iv) določitvijo posebnih pogojev, vključno z jezikovno usposobljenostjo in plačilom šolnin, v skladu z nacionalnim pravom, glede dostopa do univerzitetnega in višješolskega oziroma visokošolskega izobraževanja ter poklicnega usposabljanja, ki ni neposredno vezan na specifično poklicno dejavnost;
- (b) z omejitvijo pravic, ki so podeljene delavcem iz tretjih držav v točki (e) odstavka 1, vendar brez omejevanja takšnih pravic za delavce iz tretjih držav, ki so zaposleni ali so bili zaposleni za obdobje najmanj šestih mesecev in ki so prijavljeni kot brezposelni.

Poleg tega lahko države članice odločijo, da se točka (e) odstavka 1 glede družinskih prejemkov ne uporablja za državljane tretjih držav, ki jim je bilo dovoljeno delati na ozemlju države članice za obdobje, ki ne presega šestih mesecev, za državljane tretjih držav, ki so bili sprejeti za namen študija, ali za državljane tretjih držav, ki jim je dovoljeno delati na podlagi vizuma;

- (c) v točki (f) odstavka 1, kar zadeva davčne ugodnosti, z omejitvijo njegove uporabe na primere, ko je prijavljeno ali običajno prebivališče družinskih članov delavca iz tretje države, za katere ta zahteva ugodnosti, na ozemlju zadevne države članice;

- (d) v točki (g) odstavka 1 z:

- (i) omejitvijo njegove uporabe na delavce iz tretjih držav, ki so zaposleni;
- (ii) omejevanjem dostopa do nastanitve.

3. Pravica do enakega obravnavanja iz odstavka 1 ne posega v pravico države članice, da odvzame ali zavrne podaljšanje dovoljenja za prebivanje, izdanega v skladu s to direktivo, dovoljenja za prebivanje, ki je izdano za druge namene, kot je delo, ali kakršnega koli drugega dovoljenja za delo v državi članici.

4. Delavci iz tretjih držav, ki se preselijo v tretjo državo, ali njihovi preživeli, ki prebivajo v tretji državi in ki jim gredo pravice iz položaja teh delavcev, prejmejo v zvezi s starostjo, invalidnostjo in smrtjo zakonske pokojnine, osnovane na predhodni zaposlitvi in pridobljene v skladu z zakonodajo, na katero se sklicuje člen 3 Uredbe (ES) št. 883/2004, in sicer pod enakimi pogoji in po enakih stopnjah kot državljani zadevne države članice, ko se preselijo v tretjo državo.

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 13

Ugodnejše določbe

1. Ta direktiva se uporablja brez poseganja v ugodnejše določbe:

- (a) predpisov prava Unije, vključno z dvostranskimi in večstranskimi sporazumi med Unijo ali Unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter eno ali več tretjimi državami na drugi, ter

- (b) dvostranskih ali večstranskih sporazumov med eno ali več državami članicami ter eno ali več tretjimi državami.

2. Ta direktiva ne posega v pravico držav članic, da sprejmejo ali ohranijo predpise, ki so ugodnejši za osebe, za katere se ta direktiva uporablja.

Člen 14

Obveščanje splošne javnosti

Vsaka država članica poskrbi, da je splošni javnosti na voljo redno posodobljen niz podatkov o pogojih sprejema državljanov tretjih držav na njeno ozemlje in prebivanja na njem za namen dela.

Člen 15

Poročanje

1. Komisija v rednih časovnih presledkih in prvič do 25. decembra 2016 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te direktive v državah članicah in predlaga spremembe, ki jih šteje za potrebne.

2. Države članice vsako leto in prvič do 25. decembra 2014 Komisiji sporočijo statistične podatke o številu državljanov tretjih držav, ki jim je bilo v predhodnem koledarskem letu v skladu z Uredbo (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti⁽¹⁾ odobreno enotno dovoljenje.

Člen 16

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za usklajevanje s to direktivo, najpozneje do 25. decembra 2013. Besedila teh predpisov nemudoma sporočijo Komisiji.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih določb predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

⁽¹⁾ UL L 199, 31.7.2007, str. 23.

*Člen 17***Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

*Člen 18***Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Strasbourgu, 13. decembra 2011

Za Evropski parlament
Predsednik
J. BUZEK

Za Svet
Predsednik
M. SZPUNAR
